

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Storbackens naturreservat*

Objektnummer	2042887
Län	Västernorrland
Kommun	Timrå
Socken	Ljustorp
Fastighet	Del av Lagfors 6:1*
	*bildande av en gemensam reservatsfastighet pågår
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Väster om Lagfors, ca 11 km nordväst om Ljustorp
Mittpunkt	x: 609261,9 y: 6949445 (SWEREF 99)
Areal [hektar]	62,2
Prod skogsmark [ha]	60,1
Naturtyper [ha]	Granskog 25,2
	Lövblandad barrskog 19,3
	Barrblandskog 9,7
	Tallskog 4,5
	Myr 1,3
	Impediment 0,8
	Hygge till yngre skog 0,7
	Triviallövskog 0,4
	Barrsumpskog 0,3

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande

naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från den 28 november 2014 även om de överklagas.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt en grandominerad naturskogsmiljö som har mycket av de strukturer, såsom döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem.

Syftet är vidare att skydda en av länets rikare förekomster av den hotade laven långskägg. Långskägg är en ansvarsart för länet sett i ett nationellt perspektiv.

Dessa syften ska i första hand uppnås genom att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. I takt med ny kunskap kan mindre, begränsade skogsskötselåtgärder möjligen komma att genomföras för att främja förhållandena för långskägg i reservatet.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig eller spång.
- 5 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 6 bedriva skogsbruk; avverka eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna, träd och buskar, samt utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark samt uttransport av fällda älgar, björnar eller annat högvilt, varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras.
- 10 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.
- 11 upplåta mark för militär övningsverksamhet.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 eventuella ringbarkningar eller motsvarande i syfte att gynna laven långskägg.
- 4 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv samt markering av därtill hörande ytor.
- 5 anläggning och underhåll av stigar.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, lavar eller svampar, med undantag för plockning av matsvamp.
- 3 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller inte snöskoter på snötäckt mark.
- 4 insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur.
- 5 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 6 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 7 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, stängsel, ledning, mast, eller torn.
- 8 utan länsstyrelsens tillstånd genomföra tävlingar, lägerverksamhet eller andra större arrangemang.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437).

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Naturreservatet är 62 hektar stort och utgörs av berget Storbackens bitvis branta nordost- och sydsluttningar, 240 till 340 meter över havet, huvudsakligen ovan högsta kustlinjen. Berggrunden består av metagråvacka och den är till största delen täckt av morän. Markvegetationen består till största delen av frisk blåbärstyp, med inslag av högrörter.

Skogen i nordostslutningen domineras av gran. Det mesta av björk, sälg och asp återfinns i sydsluttningarna där det finns gott om död ved och grova aspar medan tall framförallt finns längst i öster och väster. Berget har påverkats av dimensionsavverkningar, men har ändå en naturskogsprägel. Beståndsåldrarna ligger omkring 100-150 år, med förekomst av betydligt äldre granar och tallöverståndare. Död ved finns i olika nedbrytningsstadier och under december 2013 fällde stormen Ivar ca 6,5 hektar skog i nordostslutningen vilket skapat mer död granved inom området.

Rödlistade arter som påträffats i området och som är knutna till den döda veden samt gamla granar är rosenticka, gränsticka, rynkskinn, ullticka, violettgrå tagellav, violmussling och doftskinn (samtliga NT*). På asparna växer aspgelélav, småflikig brosklav, lunglav och stor aspticka (samtliga NT*).

Storbacken är även en av Medelpads rikare långskäggslokaler med drygt 200 lavbärande träd spritt i hela nordostslutningen. Långskägg (VU*) är en rödlistad skägglav som har sin huvudsakliga utbredning i Västernorrlands län. Laven är gröngrå och hänger som girlanger i träden. Bålen är lång och ogrenad eller sparsamt förgrenad som vanligtvis är cirka 0,5 meter - 1 meter långa (de kan dock sällsynt bli upp till 10 meter långa).

Inga fornlämningar finns registrerade och så vitt känt finns inga kulturlämningar inom reservatet. Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

*) NT="nära hotad", VU="sårbar" enligt 2010 års rödlista.

Ärendets beredning

Redan 1995 påträffades långskägg på nordslutningen av Storbacken. En beskrivning av området publicerades i skriften "Sevärt i Timrås kommun" från 1997 som Timrå kommun gav ut i samarbete med SCA.

Reservatsområdet finns registrerat som naturvårdsobjekt (objektsnummer: 62099) vid

länsstyrelsen sedan år 1995. SCA har registrerat fem nyckelbiotoper om totalt 29 hektar i området.

Området inventerades första gången av länsstyrelsen 2003.

Hösten 2013 (NV-07608-13) förvärvades området av Naturvårdsverket. Det ingick i det så kallade ESAB-paketet där staten erbjöd de stora skogsbolagen mark från Sveaskog i utbyte mot områden på bolagsmark som planerades bli naturreservat.

Gällande översiktsplan för Timrå kommun från 1990 är ej längre aktuell. I Timrå kommuns fördjupade översiktsplan för vindkraftsutbyggnad - Vindkraftsplanen för Timrå kommun, antagen av kommunfullmäktige 2010-04-26, utpekas området inte bland de fem områden som är aktuella för vindkraftsutbyggnad. Några mer specificerade intressen finns inte redovisade för området.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

Remissyttranden har inkommit från Skogsstyrelsen, SGU, Sundsvalls mykologiska sällskap, Timrå kommun, Jinjevaerie sameby, Timrå naturskyddsförening samt Medelpads ornitologiska förening. Samtliga tillstyrker reservatsbildningen. Timrå naturskyddsförening har framfört att det anläggs en stig fram till reservatet samt att det är önskvärt att långskägg märks ut på informationstavlans karta. Sundsvalls mykologiska sällskap har framfört att det rent allmänt vore värdefullt om det finns möjlighet att märka upp stigar i naturreservat samt att lokala "stigfinnare" bör kunna ges i uppdrag att märka upp stigar.

Länsstyrelsens bedömning

Skogen i Storbacken hyser en rik förekomst av den rödlistade och hotade laven långskägg. Området har sedan tidigare påverkats av huggningar men sedan lång tid tillbaka har ytterst få skogsbruksåtgärder vidtagits. Sålunda har nybildning av skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved kunnat fortgå. Dessa värden är ovanliga i dagens skogsbrukspräglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer, som exempelvis långskägg, som är knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik.

Genom naturreservatsbildning undanröjs de hot mot naturvärdena som konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering utgör.

Beslutet innebär att det är möjligt att öka ljusinsläppet för att gynna den hotade laven långskägg. Det finns forskning som indikerar att viss utglesning i vissa fall kanske skulle kunna gynna långskägg. Åtgärder för att gynna långskägg ska alltid genomföras i samråd med forskare eller annan expertis och alla åtgärder ska noga följas upp. Åtgärden i föreskrift B4 ska inte utföras innan ett väl etablerat kunskapsläge anger att ett sådant behov finns för att bevara arten. Åtgärden ska i så fall utföras i en mindre del av reservatsområdet.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggat med nuvarande förvaltningsinriktning, skulle det kunna finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör

åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens bör motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap. 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålet "Levande skogar", samt att ett formellt skydd är i enlighet med länsstyrelsen och Skogsstyrelsens strategi för områdesskydd på skogsmark i länet från december 2005. Långskägsskogar är också en av fem länsspecifika skogsmiljöer som pekas ut i den regionala strategin.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

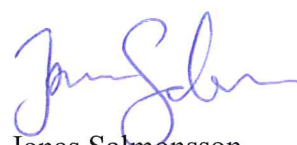
Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Jonas Salmonsson, telefon 0611-34 92 47, jonas.salmonsson@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Therese Flodin, länsjurist, Alicja Svensson, planhandläggare, samt Britt Marie Lindström, enhetschef vid Enheten för skyddad natur.

Sten-Olov Altin
vikarierande landshövding

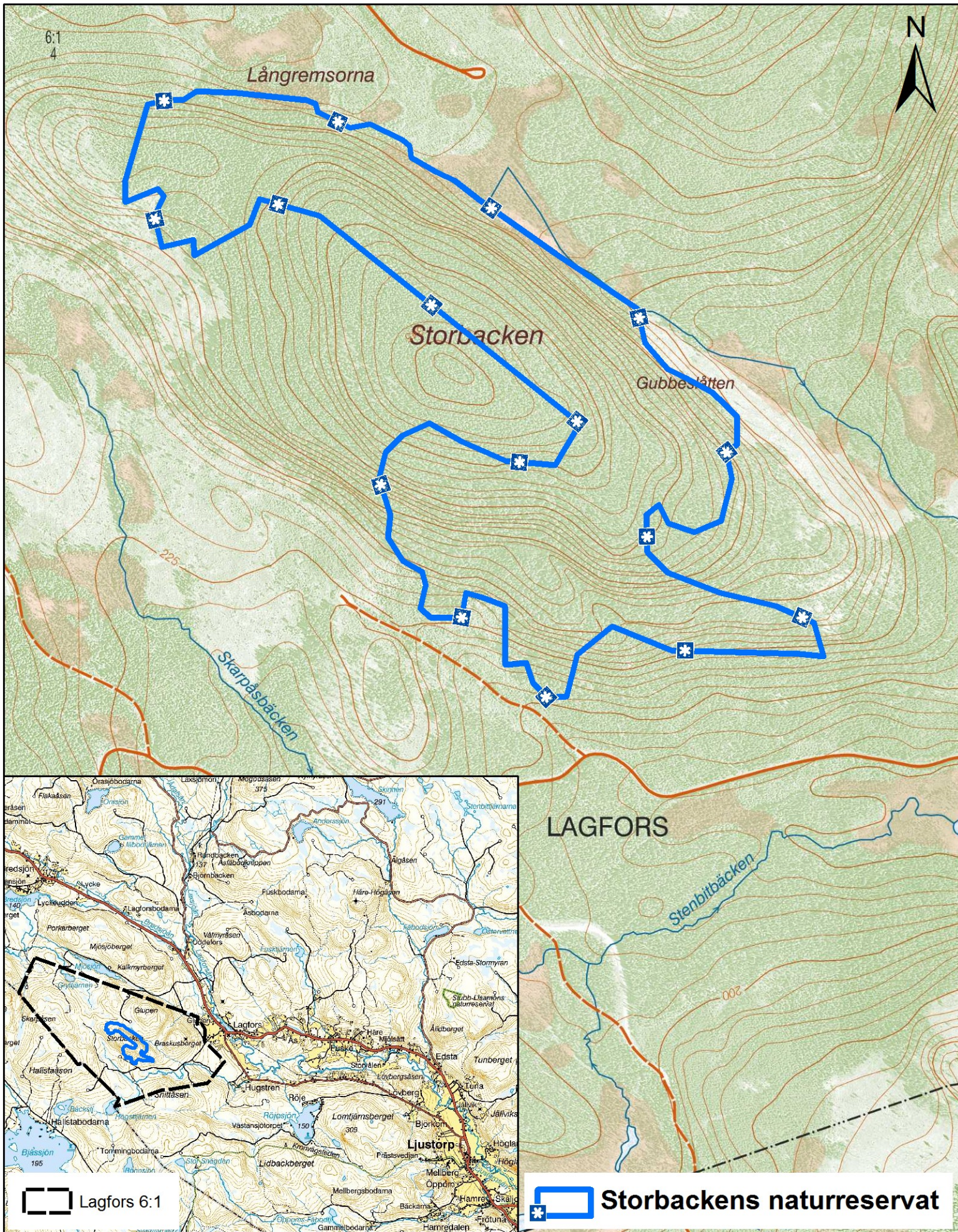

Jonas Salmonsson
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Storbackens naturreservat
Bilaga 1 - Beslutskarta

Dnr: 511-1066-14
2014-11-25

Skötselplan för *Storbackens naturreservat*

Denna skötselplan ska användas tillsammans med det beslut som utgör grunden för planen. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden därmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning bör ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

Ett servitut "Rätt till mulbete" till förmån för fastigheten Lagfors 6:1 m.fl. finns (oklart vilka fler fastigheter som berörs), akt 22-LJU-14.

.

Vägar

Vägavtal avseende väghållningskostnader till naturreservatet finns för den vägsträcka som löper in mot reservatet från landsvägen till norra delen av reservatet (Naturvårdsverket diarienummer: NV-07620-13, se bilaga 22 i avtalet).

Jakt

Staten har upplåtit rätten till all jakt inom naturreservatet till SCA Skog AB. Upplåtelsen gäller till och med 30 juni 2019. Avtalet ska sägas upp senast ett år före avtalstidens utgång annars förlängs avtalet automatiskt med 5 år. Uppsägning förutsätter enligt upplåtelsen att jakten regleras i reservatsföreskrifter (Naturvårdsverket diarienummer: NV-07610-13).

Reservatsföreskrifterna reglerar inte jakten i sig men reglerar utövandet enligt följande: Vid uttransport av högvilt får mindre banddriven älgragare eller fyrhjulig motorcykel användas, varvid risken för markskador och spårbildning ska minimeras (se föreskrift A9). Befintliga siktgator får underhållas, men nya siktgator får inte röjas (se föreskrift A6).

Befintliga jaktorn ägs av jakträttsinnehavaren och ska underhållas eller rivas.
Tillstånd för uppförande av nya jaktorn ska sökas hos länsstyrelsen (se föreskrift A10).

Av reservatsföreskrifterna enligt 7 kap 5 § miljöbalken följer vidare att varken levande eller döda träd i reservatet får nyttjas till ved (se föreskrift A6).

Dessutom ska anslag om pågående jakt sättas upp i anslutning till reservatstavlan (se skötselkartan).

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för förvaltningen av reservatet och tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i 2 skötselområden, vilka båda innefattar hela reservatet.

Skötselområde 1

Skogsmark

Övergripande mål

Att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer med de strukturer, såsom gamla träd och döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem. Målet är även att långskägg ska finnas i reservatet.

Åtgärder

■ Eventuella åtgärder för långskägg

En uppföljning av långskäggsförekomsten i reservatet ska göras. Minskar arten påtagligt, och denna minskning kan förklaras av skuggning, ska reservatsförvaltningen överväga att småskaligt modifiera beståndsstrukturen. Det finns forskning som söker utvärdera huruvida en utglesning av skogsbestånd i vissa fall skulle kunna ge en lokal tillväxthöjning hos långskägg och även skapa nya växtplatser. Detta kan ske genom att mindre trädgrupper ringbarkas och/eller enskilda träd fälls för att på sikt skapa en luckigare och ljusare beståndsstruktur. Innan några åtgärder påbörjas ska forskare kontaktas för samråd kring kunskapsläget och hur eventuell utglesning av bestånd och uppföljning av populationsutvecklingen för långskägg bäst genomförs. Den döda ved som bildas lämnas i reservatet. Se även Länsstyrelsens bedömning samt syftet i reservatsbeslutet.

Skötselområde 2

Information och tillgänglighet

Övergripande mål

Att låta området vara fortsatt tillgängligt för allmänheten, samt att besökare ska få relevant information

Åtgärder

■ Informationstavla

En informationstavla sätts upp vid vändplanen i norr, se skötselkartan.

■ Information på hemsida

En beskrivning läggs ut på länsstyrelsens hemsida.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Informationstavla	2	2015	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Information på hemsida	2	2015	engångsåtgärd	reservatsanslag
3	Eventuella åtgärder för långskägg	1		vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan. Inventering av långskägg samt bedömning av populationens vitalitet bör genomföras med 10 års mellanrum. Inventering av organismer som normalt förekommer i granskogsmiljö bör genomföras med 10 års mellanrum.

